06/26/12 - We'll go no more a-roving

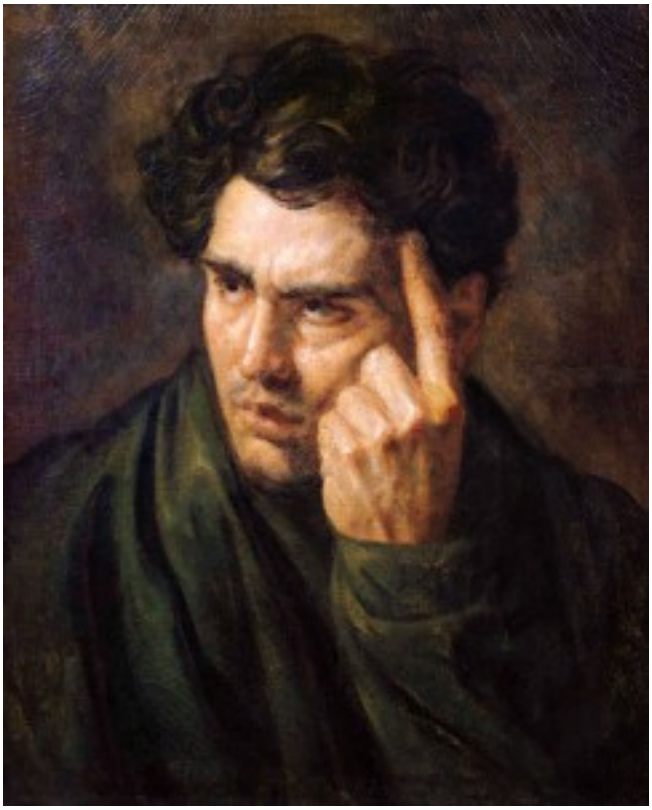

El 28 de febrer de 1817, a l'edat de 29 anys, George Gordon Byron, més conegut com a Lord Byron, va escriure una carta (text) al seu amic Thomas Moore ?poeta irlandès i primer biògraf?, en la qual va incloure el famós poema que més avall podeu llegir, escoltar i contemplar, «*So, we'll go no more a-roving*», inspirat, s'ha dit, en una antiga cançó escocesa («The jolly beggar»). Insomne per convicció, Byron solia dir que «*la mort és una cosa que fa plorar els humans i, no obstant això, es passen un terç de la seua vida dormint*». En la missiva a Moore, lamentava que havia tranuitat *massa* durant els carnavals de Venècia, ciutat on va viure abans de marxar a Gènova (1822) i finalment a Grècia, un any després, on va morir (Messolonghi, 1824). «*¿Però potser Orient no comença d'alguna manera a Venècia? (...) No m'ha defraudat, encara que la seua palpable decadència podria haver defraudat a altres persones. Però fa molt que estic familiaritzat amb les ruïnes i no em desagrada la desolació*», confessava. Residia aleshores al Palazzo Mocenigo, on començà a escriure el cèlebre «*Don Juan*», inacabat a causa de la seua mort. Aquest palau va ser descrit per un amic com un espectacle circense, barreja de prostíbul i zoo; artistes, aristòcrates, meuques, criats i animosos

Salms

Salms
http://www.porcar.net

post-adolescents vagaven per les estances en companyia de paons reials, gats, micos, falcons, raboses i altres bèsties. Temps després, Lord Byron es vantaria d'haver mantingut, durant l'aventura veneciana, relacions sexuals amb més de 250 dones. De la quantitat d'homes, però, dubte que fanfarronejara públicament, tot i que era ben coneguda la seua bisexualitat, no només dins del seu cercle, sinó també *al carrer*. De fet, continua obert el debat sobre les tendències sexuals del poeta i no s'ha pogut verificar si li agradava més la carn o el peix. A l'obra «*The Oxford Anthology of English Literature* (II)», per exemple, s'afirma que Byron era «*fonamentalment homosexual*».

El vídeo-poema que podeu veure a continuació, petita suggestió d'un *carpe diem* clarobscur amb pinzellades d'un homoerotisme més o menys entelat i plàcid, és ?com sempre? una altra veu mirada, una visió només entre moltes altres de possibles. No és producte ?no de moment, almenys? de cap fantasia o desig personal; està documentat que Venècia ?sobretot en dies de carnaval, quan Lord Byron va escriure aquests versos? era tot un reclam per a la gent gai de l'època, víctimes d'una ferotge repressió, com ja podeu imaginar, a la resta d'Europa. En algunes regions d'Itàlia, cal aclarir, s'havien suprimit (gràcies a la incorporació del codi napoleònic del 1810), les lleis penals que proscrivien la sodomia, raó per la qual alguns biògrafs mantenen la tesi que aquesta condescendència judicial era un dels al·licients que van atreure Lord Byron a la ciutat dels canals. De fet, en «*Byron and Greek Love*», Louis Crompton i altres biògrafs sostenen que el 1816, quan marxà d'Anglaterra, Byron no fugia només de la creixent ignomínia patida a conseqüència de l'escandalós incest amb la seua germanastra; fugia també de la pena de mort que els tribunals anglesos infligien als homosexuals. Siga com siga, haig de confessar que, abans de consultar les fonts que m'havien d'apropar a les circumstàncies que envoltaren la creació d'aquests versos, ja havia començat a *imaginar* el vídeo-poema. I, després de tot, mantinc encara la intuïció: em fa l'efecte que Byron adreçava aquest poema a un(s) home(s) amb noms i cognoms, destinatari(s) real(s) dels seus sentiments i que, ací, Thomas Moore no és més que el seu interlocutor epistolar. Per extensió, en tot cas, som ara nosaltres, els seus lectors, els receptors del seu savi encàrrec: «*Visqueu intensament, perquè mai més no tornareu a viure aquest instant*».

La peça està formada per tres quartets, amb rimes contínues que segueixen el patró ABAB. Byron reconeix que és incapaç de reprimir els seus impulsos amorosos («*though the heart be still as loving*») i, alhora, admet que, per amor, ha

viscut al límit de les seues capacitats físiques («*the soul wears out the breast*»). Al segon quartet, alguns lectors han volgut veure un Byron entonant un *mea culpa*, com si estiguera confessant la necessitat d'un rescat, d'una redempció, de recuperar l'alè per retardar l'autodestrucció. No ho veig així. Entre l'ànima i el cos, o entre l'espasa i la paret, amb les contradiccions que el poeta arrossega, és una ximpleria creure que l'artista cerca una salvació física, que prefereix sobreviure a canvi de sotmetre's a l'ortodòxia vital de l'època. En la meua opinió, el tercer quartet dissipa totalment aquesta interpretació si notem que la negació («*Yet we'll go no more...*»), més melangiosa que nostàlgica, no anuncia una claudicació personal mitjançant una presumpta repressió del seu esperit insomne, excèntric i apassionat, sinó una concient, serena i plena acceptació de la mort si és aquesta l'única manera de foragitar la darrera renúncia a la bellesa i al gaudi de la vida. Recordem-ho, així ho confessava al seu amic: «*Estic familiaritzat amb les ruïnes i no em desagrada la desolació*». Per dir-ho d'una altra manera: Byron preferia una mort veneciana a una vida anglesa.

Per als subtítols en català he ideat un versió recreativa i en decasíl·labs, ja que l'octosíl·lab de l'original constrenyia forma i fons, tot seguint, aquesta vegada, l'epigrama de Borges: «*El original es infiel a la traducción*». I ja em perdonarà Frost, perquè també «*poetry is what gets lost in translation*». Al blog de Ramon Carreté podeu trobar versions, algunes més literals, en català, castellà i italià. Recorde, finalment, que Richard Dyer-Bennet (1955), Joan Baez (1964), Leonard Cohen (2004), Kris Delmhorst (2006) i Ariella Uliano (2009) han cantat el poema.

http://www.vimeo.com/44729741

Versió MP3

We'll go no more a-roving

So we'll go no more a-roving,
so late into the night,
though the heart be still as loving,
and the moon be still as bright.

For the sword outwears its sheath,
and the soul wears out the breast,

Salms

and the heart must pause to breathe,
and the love itself must rest.

Though the night was made for loving,
And the day returns too soon,
Yet we'll go no more a-roving
by the light of the moon.

Mai més no passejarem com ara

(trad. J. Porcar)

Mai més no passejarem com ara,
endinsant-nos errants en la nit,
per bé que el cor amor guardi encara
i la lluna continuï lluint.

Car l'espasa el seu folre malmet
i l'ànima el pit va trepanant,
i cal que el cor recobri l'alè
i que trobi l'amor un descans.

Per a l'amor la nit fou creada,
i el nou dia de pressa vindrà,
i mai més no vagarem com ara
a la llum d'una lluna brillant.

Salms